Elektronický zpravodaj pro klienty společnosti EKO-KOM, a. s.
EKO-KOM, a. s., Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4
zpravodaj@ekokom.cz, www.ekokom.cz, tel.: + 420 729 848 444–445, + 420 261 176 256

Eko::komunikace

ZPRAVODAJ PRO KLIENTY SPOLEČNOSTI EKO-KOM, a. s. 1/2021

Pod taktovkou nové legislativy

1 NOVÝ VÝKAZ O PRODUKCI OBALŮ

Evidence podle nových předpisů

2 MATERIÁLY V ANGLICKÉM JAZYCE

Methodology for the Quarterly Statement

3 NOVÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY

On-line semináře – webináře

EDITORIAL

Vážení klienti,

vítám vás u prvního vydání našeho zpravodaje v roce 2021, který je pro nás všechny v mnohém zlomový. Po mnoha letech máme novou odpadovou a obalovou legislativu. A právě nové právní předpisy vnáší do naší spolupráce mnoho změn, s nimiž se musíme společně popasovat. Jednou z prvních novinek letošního roku je nová struktura výkazu, což znamená v mnoha ohledech mnohem podrobnější evidenci, než bývalo zvykem. Je to kvůli avizované ekomodulaci, kdy budeme muset určovat výši poplatků dle konkrétního obalu, materiálu, jeho tříditelnosti a možnosti jeho následné recyklace. Protože jsme si vědomi náročnosti všech těchto změn, rozhodli jsme se jim věnovat celé první číslo naší EKO-KOMunikace. Jsme vám samozřejmě zcela k dispozici pro odborné konzultace a pomoc při nastavování vašich systémů evidence obalů.

Přeji Vám příjemné čtení a pevné zdraví!

Martin Fojtík
Ředitel klientského oddělení, EKO-KOM, a.s.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Pod taktovkou nové legislativy

Hlavním cílem nové legislativy je zajistit dostatečnou podporu recyklace a využití druhotných surovin tak, aby se šetřily omezené zásoby primárních surovin, a byl plně využit potenciál recyklovatelných odpadů.

Nová legislativa vlastně zrušila to nevyřčené rovnítko mezi druhotnou surovinou a recyklací. Druhotná surovina je to, co vytřídíme, upravíme, někdo si to koupí a použije ve své výrobě místo primární suroviny, protože je to výhodnější. Podporou recyklace v tomto případě je samotná povinnost třídit. Nová evropská pravidla nás ale nutí recyklovat i to, co nikdo koupit nechce. Nutí nás zajistit, aby si někdo vzal upravený odpad a použil jej ve výrobě, i když je to pro něj nevýhodné. Využití odpadů podporuje legislativa tím, že zakázala jejich skládkování; recyklaci pak tím, že systémy rozšířené odpovědnosti výrobců nutí nakoupit službu recyklace v požadovaném rozsahu. Takový je princip nové legislativy.
Nová legislativa mění odpadové hospodářství jako takové, ale i přímo ovlivňuje fungování systému EKO-KOM. Rozšiřují se požadavky kladené na AOS. Naše činnost se tedy více zaměří na koncová recyklační zařízení.

Zcela novou úlohou je pak tzv. ekomodulace, o které byla řeč již v Editorialu Martina Fojtíka. Zatímco dosud měla AOS přímo zakázáno diskriminovat jakýkoli druh obalu, nyní je naopak naší povinností cenovou politikou motivovat vás, výrobce, k tomu, abyste přestali používat obtížně recyklovatelné obaly - samozřejmě v případě, že to i nadále zachová základní funkce obalu.

S našimi odborníky jsme se tedy pokusili obecně popsat, jak by měl vypadat z hlediska ekomodulace takový ideální obal. To, že obal by měl být snadno rozpoznatelný pro spotřebitele, je samozřejmě klíčové. Velmi důležitá je ale i reálná recyklovatelnost obalu. Z pohledu zpracovatele by tedy ideální obal měl být vyroben z materiálu, po kterém je poptávka a existuje technologie na jeho materiálové vyžití (ideálně tedy jednodruhové materiály, např. papír, sklo, železo, hliník, PE, PP, PET a další), měl by být bez aditiv a barviv, bez potisku, etikety, štítku a bez lepidla. Víčko by bylo vyrobeno ze stejného materiálu, jako je samotné tělo, nebylo by kombinované s žádnými jinými materiály, případně by byly snadno oddělitelné, aby nekontaminovaly žádný proces. Materiál by byl snadno rozpoznatelný pro dotřiďovací linku i technologii zpracovatele a musí existovat systém sběru. Měl by být snadno zachytitelný na dotřiďovací lince a snadno vyprázdnitelný.

Všichni chápeme, že vyrobit obal podle všech výše uvedených požadavků, není zcela reálné. Svou skromnější představu o dobře zpracovatelném plastovém obalu představuje ředitel Plastic Union, společnosti zpracovávající plastové odpady, Jiří Balun. Podle něj by stačilo dodržovat například to, že PET by byl určen pouze pro nápojové lahve, byl by čirý, s víčkem z jiného materiálu (HDPE). Lahev by byla opatřena papírovou nebo PE/PP etiketou tak, aby se dala etiketa jednoduše odlišit od samotného obalu a oddělit.

Pro plastové kelímky, vaničky, blistry nebo duté nenápojové obaly by byl ideálním materiálem PP, případně HDPE (obaly na chemikálie). Pokud by existovala taková pravidla, pak lze velmi jednoduše recyklovat naprostou většinu plastových odpadů.
Jiří Balun dodává, že obaly sice nebudou oslňovat leskem jako u PET, jejich výroba bude asi o trochu dražší, ale o to jednoduší bude následné třídění a recyklace těchto obalových odpadů.

Náš kolega Martin Lochovský (oddělení rozvoje systému EKO-KOM) upozorňuje také na důležitost barvy obalu. Například pro PP a PE je optimální transparentní materiál, který který nezbravuje vyrobený recyklát. A například u uzávěrů komplikuje recyklaci silikon a guma. Doporučuje nepoužívat problematické materiály jako např. PVC, termosety, biodegradabilní materiály. A designéři by se taky měli podle něj vyvarovat kombinování PETu s polyolefiny (PE, PP). Pokud to jde, je ideální tzv. monomateriál (pouze jeden druh materiálu).

Čím šetrnější a jednodušší budou Vaše obaly, tím jednodušší pro Vás bude nejen nová evidence, ale tím nižší budou náklady na jejich recyklaci a tedy i poplatky za tyto obaly. A Vaši snahu jistě ocení i ohleduplní spotřebitelé.

PŘEDSTAVUJEME VÁM

V tuto chvíli jsou samozřejmě na trhu obalové materiály různých vlastností. Některé jsou recyklovatelné velmi snadno, jiné hůře, u části je recyklace velmi obtížná. EKO-KOM s ohledem na nové recyklační cíle hledá uplatnění i pro tyto materiály. Jedním z příkladů jsou pytle na odpadky, které nechává AOS EKO-KOM již několikátým rokem vyrábět pro úklidové akce Ukliďme Česko. Více už prozradí následující rozhovor s Kateřinou Kodadovou ze společnosti SUEZ, která tyto pytle vyrábí.

Z jakých obtížně recyklovatelných plastů se pytle vyrábí?

V Němčicích nad Hanou provozuje SUEZ CZ technologii recyklace LDPE fólií, které jsou považovány za jedny z obtížněji recyklovatelných plastů. Je to především z důvodu náročnosti technologie na čistotu vstupního materiálu. Předchozí třídění a kvalita vstupu jsou alfou a omegou celého procesu. Uvádí se, že více než 80 % úspěchu recyklace je třídění. Původně jsme recyklovali pouze odpadní fólie od průmyslových původců, postupně ve spolupráci s EKO-KOM přidáváme i plasty z komunálních odpadů, tedy ze žlutých popelnic. To je ta největší výzva, protože zatímco od průmyslových původců získáme jednodruhový a čistý materiál, odpadní plasty z měst a obcí jsou znečištěné a musí se dále dotřiďovat, dají se tedy považovat za obtížně recyklovatelné.

Kolik materiálu (odpadních plastů je potřeba na výrobu např. 1 nebo 100 pytlů?

Na 100 pytlů je třeba 10 až 11 kg plastového regranulátu.

Liší se nějak výroba pytlů z obtížně recyklovatelných plastů oproti výrobě pytlů z primárních surovin? V čem se případně liší? Jaká jsou specifika této výroby?

Výroba se neliší, dodáváme výrobcům obdobný materiál. Z primární suroviny se totiž také musí nejprve vyrobit plastový granulát, který se taví, a následně se z hmoty vyfukují pytle. Technologický proces je v zásadě stejný. Podstatná je kvalita v závislosti na vstupní surovině, tady jsme opět u procesu kvalitního třídění.

Lze alespoň orientačně vyčíslit, kolik primáru se ušetří díky využití odpadních plastů? Např. na výrobu 100 pytlů?

Primární suroviny se teoreticky může ušetřit až 100 %. Tedy teoreticky můžete nahradit zcela primární surovinu regranulátem. Záleží na aplikaci, na tom, co chcete vyrobit.

Recyklace je především o směřování k udržitelnosti. Primární zdroje nejsou nevyčerpatené. Množství odpadů stoupá a možnosti jejich odstranění se zpřísňují. Naštěstí se díky novému zákonu o odpadech omezuje skládkování využitelných odpadů. Pomalu se dostává recyklaci podpory, i když je to pozvolný proces. Větší pozornost by si určitě zasloužila podpora odbytu.

Kde všude lze regranulát z technologie SUEZ využít? Liší se nějak svými vlastnostmi (pevnost, tloušťka, nosnost…)?

Regranulát nachází využití ve výrobě pytlů, nákupních tašek, recyklát se může přidávat do obalových materiálů. Vyrábí se z něj například rukávce k zabalení palet apod. Vlastnosti se liší, jak už bylo řečeno v závislosti na vstupu, čím čistší vstupní surovina, tím lepší vlastnosti.

Jak je to s barevností pytlů? Obtížně recyklovatelné fólie mají různé barvy, lze tedy z takového mixu vyrobit pytle jiné barvy než černé či tmavě šedé?

Obecně platí, že z komunálních barevných fólií nejde vyrobit jinou barvu než šedou či černou a přebarvit je nelze, ani to nedává smysl. Barva se dá, stejně jako ostatní vlastnosti, ovlivnit opět kvalitou vstupu. Z čiré LDPE fólie, která je bez znečištění, lze vyrobit světlý regranulát, který se případně dá dobarvit. V případě komunálních odpadů to není možné. A každé důkladnější třídění samozřejmě zvyšuje náklady. Je však otázka, zda chceme hledět na barvu pytlů, anebo myslet na životní prostředí.

Lze tyto pytle z recyklátu opětovně třídit a recyklovat? Pokud ano, kolikrát lze cyklus opakovat?

Není mnoho příkladů recyklace, kde se může proces víckrát opakovat. Sklo, papír a kovy. U plastů je to složitější. Většinou se musíme smířit s tím, že se jedná o downcyklaci. To znamená, že materiál se více či méně degraduje. Když se ptáte konkrétně na pytle z regranulátu, je otázka, zda se pytel s odpady dostane zpět do procesu recyklace. Pokud skončí ve žluté popelnici, pak ano. Jedná se stále o LDPE materiál a může se tedy znovu dostat do recyklačního procesu spolu s ostatními plasty.

Čistě hypoteticky, pokud by se dostaly do technologie ty samé pytle bez příměsi dalších LDPE odpadních plastů, proces lze opakovat několikrát. Taková situace reálně však nikdy nenastane.

Pro Ukliďme Česko se vyrábí velké pytle. Lze ale vyrobit z recyklátu např. i malé odpadkové pytle do domácností (40 nebo 60 litrů)? Pokud ano, pak mě zajímá, zda se budou nějak vizuálně či vlastnostmi lišit oproti těm vyráběným převážně z primárních surovin.

Rozměr pytle není rozhodující. Lze tedy bez problémů vyrábět pytle jakýchkoli rozměrů. Mohou se vizuálně lišit barvou. Pro akci Ukliďme Česko nebo jako pytle na odpadky jsou pytle z regranulátu ideální, splní svůj účel.

AKTUÁLNĚ

Nový výkaz o produkci obalů – praktické informace

Evidence podle nových předpisů zřejmě nebude zpočátku úplně jednoduchá, proto jsme pro Vás připravili řadu materiálů na našich webových stránkách. Prosím, podívejte se na https://www.ekokom.cz/cz/klienti/uzitecne-informace-pro-klienty/soubory-ke-stazeni-klienti.

Jaké informace potřebujete nově zjistit od vašich dodavatelů obalových materiálů pro nový výkaz?

Ruční oddělitelnost – ručně oddělitelné součásti se musí posuzovat samostatně

Přesné materiálové složení – u každé součásti obalu je třeba zjistit přesné materiálové složení. Obchodní obaly se nově dělí **na neobsahují nápoje a obsahují nápoje**

Objem do 3L (včetně) a nad 3L u plastů, kovů a nápojového kartonu - původní hladina byla 5L

Primární surovina a recyklát – jako recyklát evidujete pouze takové množství, které lze prokázat, např. ze specifikačního listu u PET lahví. V ostatních případech se bere surovina jako primární.

Druhy polymerů – už bylo děleno v minulosti, ale bez rozdílných poplatků, nyní je podrobnější struktura polymerů (nově XPS, EPS, biologicky rozložitelné)

Barevnost plastů – PET tři úrovně (transparentní, průhledné barevné a neprůhledné barevné), ostatní plasty dvě (transparentní, barevné)

Barevnost skla – nově dělení na transparentní a barevné

Podrobnější struktura papíru: papír, hladká lepenka, vlnitá lepenka, nasávaná kartonáž

Evidence obalů podle nových předpisů může zpočátku přinést určité komplikace. My jsme však připraveni zodpovídat Vaše dotazy a reagovat na Vaše podněty. Prosíme, kontaktujte naše infolinky (tel: 729 848 430; 729 848 435; 729 848 444 a 729 848 445) nebo emailem na evidence@ekokom.cz

Materiály v anglickém jazyce

Methodology for the Quarterly Statement

Pro Vaše zahraniční kolegy doporučujeme odkazy s anglickou mutací, které jsou také k dispozici na ekokom.cz v sekci **Quarterly statements** (https://www.ekokom.cz/en/clients/quarterly-statements). Methodology of filling of quaterly statement from 2021:

Webinar about quaterly statement from 2021: https://vimeo.com/502142949

VIDEO MANUÁLY

Video manuály k novému výkazu o produkci obalů od 2021

Vytvořili jsme pro Vás krátká videa k jednotlivým částem čtvrtletního výkazu o produkci obalů.

Video manuál č. 1

Metodika k čtvrtletnímu výkazu o produkci obalů

Obaly pro jedno použití a opakovaně používané obaly

Video manuál č. 2

Metodika k čtvrtletnímu výkazu o produkci obalů

Zpoplatněné, předplacené, neplacené a exportované obaly

Video manuál č.3

Metodika k čtvrtletnímu výkazu o produkci obalů

Obchodní nenápojové, obchodní nápojové a průmyslové obaly

Video manuál č.4

Metodika k čtvrtletnímu výkazu o produkci obalů

Prodejní, skupinové a přepravní obaly

Video manuál č.5

Metodika k čtvrtletnímu výkazu o produkci obalů

Kompozitní obaly

Ekokomunikace

Nové právní předpisy, které přináší úpravu evidence obalů

Novela Zákona č. 545/2020 Sb., O obalech

Principy ekomodulace
§ 2 r) a § 21

§ 2 odst. i) a § 48
kompozitní obaly

Vyhláška MŽP č. 30/2021 Sb.
o provedení některých ustanovení Zákona o obalech

rozdělení polymerů u plastů

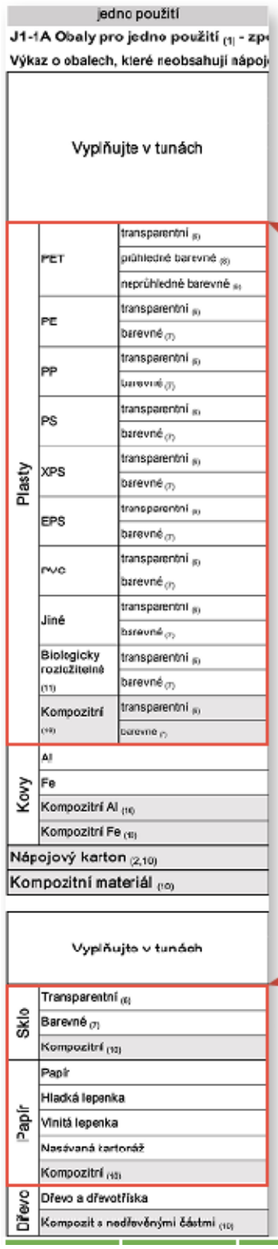

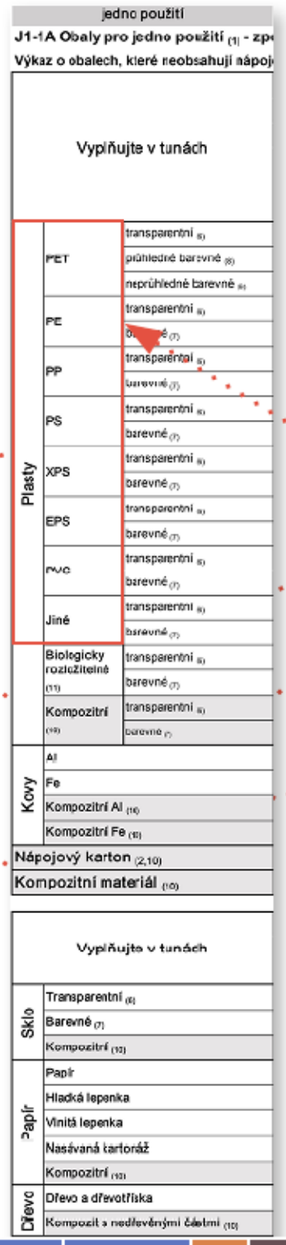

Směrnice 2019/904/ES
(dále jen Směrnice SUP) - implementace do Zákona o obalech během roku 2021

Směrnice SUP, Článek 9
rozdělení obalů na neobsahující nápoje
a obsahující nápoje

J1-1A	J1-1B	J1-1K	J1-2A	J1-2B	J1-2K	O1-1A	O1-1B	O1-1K	O1-2A	O1-2B	O1-2K

Směrnice SUP, Článek 9
rozdělení nápojových obalů dle objemu na: do 3 litrů a nad 3 litry

jedno použití	zpoplatněné	obsahují nápoje	prodejní
J1-2A Obaly pro jedno použití (1) - zpoplatněné			IČO:
Výkaz o obalech, které obsahují nápoje (2) - prodejní obaly uvedené na trh nebo do oběhu			Čtvrtletí:
	OBCHODNÍ (3) - Prodejní		
	Měkké, flexibilní	Pevné, pevné duté do 3 L	Pevné duté nad 3 L

Směrnice SUP, Článek 6
rozdělení na primární surovinu a recyklát, povinný obsah recyklátu

Vyplňujte v tunách		primární (4)		recyklát (5)		primární (4)		recyklát (5)		primární (4)		recykl
		vyrobené, nakupované v ČR	importované do ČR	vyrobené, nakupované v ČR	importované do ČR	vyrobené, nakupované v ČR	importované do ČR	vyrobené, nakupované v ČR	importované do ČR	vyrobené, nakupované v ČR	importované do ČR	vyrobené, nakupované v ČR
PET	transparentní (6)											
	průhledné barevné (8)											
	neprůhledné barevné (9)											
PE	transparentní (6)											
	barevné (7)											
PP	transparentní (6)											
	barevné (7)											
PS	transparentní (6)											
	barevné (7)											

1K	J1-2A	J1-2B	J1-2K	J1-3	J1-3K	J2	J3	J4	O1-1A	O1-1B	O1-1K	O1-2A	O1-2B	O1-2K	O1-3	O1-3K	O2	O3	O4	S1	S2	S3

AKTUÁLNĚ

Legislativní okénko

EU směrnice	ČR – transpozice do české legislativy
Směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech – aktuální znění	**Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech** – aktuální znění Poslední novela: Zákon č. 545/2020 Sb. - novela zákona o obalech 2020
Směrnice 2008/98/ES o odpadech - aktuální znění	**Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech** Poslední novela: Zákon č. 541/2020 Sb. - novela zákona o odpadech 2020
Směrnice 2019/904/ES o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí – aktuální znění	Očekávaná implementace v průběhu roku 2021

Aktuální předpisy týkající se obalové problematiky jsou k dispozici zde:
https://www.ekokom.cz/cz/klienti/uzitecne-informace-pro-klienty/pravni-predpisy-klienti

Webinář

Webinář na aktuální zákon o obalech (včetně poslední novely č. 545/2020 Sb.) naleznete zde:

WEBINÁŘE

On-line semináře – webináře

Vážení klienti, řadu let jsme byli zvyklí setkávat se s vámi na našich seminářích, kde jsme měli možnost vás seznámit a následně i diskutovat o zákonu o obalech, činnostech AOS EKO-KOM a správné evidenci obalů. Bohužel současná situace nám neumožňuje osobní setkávání, a tak jsme pro Vás připravili webináře (on-line semináře), které naleznete na níže uvedených odkazech.

Webinář k aktuálnímu znění zákona o obalech

WEBINÁŘ – zákon o obalech a systém EKO KOM (25. 1. 2021)
Zákon o obalech

Webinář k novému výkazu od 2021

Výkaz 2021

Webinář k novému výkazu od 2021 v anglickém jazyce

Nový výkaz v AJ

EKO-KOM – systém s dlouhodobými výsledky

Díky spolupráci obalového průmyslu, obcí, měst a celého odpadového sektoru dosahuje systém EKO-KOM celoevropsky špičkových výsledků v třídění a recyklaci obalových odpadů.

1,25 mil. téměř 1,25 mil. tun jednorázových obalů uvedených ročně na trh

73 % 73 % obalů se v ČR vytřídí a předá k dotřídění

900 000 t v ČR je ročně vytříděno a předáno k dalšímu využití zhruba 900 000 tun obalových odpadů

> 540 000 v ČR je přes 540 000 barevných nádob na tříděný sběr odpadů

EKO-KOM MÁ TO SMYSL, TŘIĎTE ODPAD!

> 21 000 přes 21 000 zapojených podniků a firem

> 6 100 více než 6 100 obcí a měst zajišťuje třídění odpadů v systému EKO-KOM

73 % přes 73 % obyvatel ČR **TŘÍDÍ ODPAD**

INFOSERVIS | www.ekokom.cz

Seznamte se s našimi projekty, studiemi, analýzami a sledujte sekci **INFOSERVIS** na stránkách **www.ekokom.cz.**

- odpadová strategie AOS EKO-KOM pro nadcházející období
- ekonomika odpadového hospodářství obcí
- výsledky rozborů směsných komunálních odpadů
- …a ještě mnohem víc

ZAPOJENÍ DO SYSTÉMU EKO-KOM

tel: +420 729 848 444, +420 261 176 256, +420 729 848 445, +420 261 176 257

e-mail: info@ekokom.cz

FAKTURACE, URGENCE PLATEB

tel: +420 729 848 450

e-mail: pohledavky@ekokom.cz

EKO-KOM, a.s., klientské oddělení

Na Pankráci 1685/17,
140 21 Praha 4, Česká republika

tel: +420 729 848 444–445,
+420 261 176 256

e-mail: info@ekokom.cz
www.ekokom.cz

EVIDENCE OBALŮ, VÝKAZY O PRODUKCI OBALŮ

tel: +420 729 848 430

e-mail: evidence@ekokom.cz

POŽADAVKY NA OBALY UVÁDĚNÉ NA TRH, ZNAČENÍ OBALŮ

tel: +420 729 848 460

e-mail: kolar@ekokom.cz

EKO-KOM

Elektronický zpravodaj pro klienty společnosti EKO-KOM, a.s.
EKO-KOM, a.s., Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4
zpravodaj@ekokom.cz, www.ekokom.cz, tel.: + 420 729 848 444–445, + 420 261 176 256